

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

«_____» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СПЕЦІАЛЬНИХ
МЕДИЧНИХ ГРУПАХ**

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта (Фізична культура)

предметної спеціальності

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

Київ – 2020

Розробник: Колоскова Н.О., викладач циклової комісії фізичного виховання Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Горбатюк Т.Д. циклової комісії фізичного виховання Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії фізичного виховання

Протокол від «31» серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Надія КОЛОСКОВА

Робочу програму перевірено
«01» 09 2020 р.

Заступник директор з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директор з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська
Загальний обсяг кредитів/годин	1,5/45
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів за розподілом	2
Обсяг кредитів	1,5
Обсяг годин, в тому числі	45
Аудиторні	28
Модульний контроль	2
Семестровий контроль	
Самостійна робота	15
Форма семестрового контролю	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є оволодіння студентами теоретичними знаннями, методичними та практичними навичками роботи з учнями, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи.

Завдання предмета:

- набути знання, необхідні для проведення занять із учнями спеціальної медичної групи;
- засвоїти особливості проведення занять у підготовчій та основній медичній групі;
- навчити оцінювати поточний функціональний стан організму учнів;
- засвоїти вплив фізичних вправ на організм людини, механізми лікувальної дії фізичних вправ;
- навчити використовувати спеціальну та науково-методичну літературу з питань проведення занять з учнями за станом здоров'я внесених до спеціальних медичних груп.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні ***набути наступних компетентностей*** :

Знати:

- теоретичні основи та положеннями організації занять з фізичного виховання учнів з відхиленнями у стані здоров'я;
- розподіл груп відповідно до критеріїв оцінки здоров'я дітей та підлітків;
- вплив фізичних вправ на організм людини;
- методики визначення функціонального стану організму учнів;
- особливості організації лікарсько-педагогічного контролю.

Вміти:

- застосовувати лікувальну фізичну культу;
- організовувати заняття з учнями підготовчої та спеціальних медичних груп;
- визначати рівень функціональної підготовленості організму;

- застосовувати лікарсько-педагогічний контроль;
- розподіляти учнів на групи, відповідно до критеріїв оцінки здоров'я дітей та підлітків.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент буде:

Знати :

- теоретичні основи та положення організації занять з фізичного виховання учнів з відхиленнями у стані здоров'я;
- особливості оцінювання поточного функціонального стану організму учнів;
- вплив фізичних вправ на організм людини;
- механізми дії лікувальної фізичної культури;
- вимоги до проведення занять у спеціальних медичних групах;
- особливості застосування лікарсько-педагогічного контролю.

Вміти :

- методично вірно організовувати заняття із учнями різних медичних груп;
- оцінювати поточний функціональний стан організму учнів;
- використовувати спеціальну та науково-методичну літературу з питань проведення занять з учнями за станом здоров'я віднесених до спеціальної та підготовчої медичної групи;
- здійснювати лікарсько-педагогічний контроль.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Всього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Теоретичні основи організації занять							
1. Вихідні поняття дисципліни «Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах»	2	2					
2. Критерії диференціації школярів за станом здоров'я у процесі фізичного виховання	4	2					2
3. Завдання фізичного виховання дітей із ослабленим здоров'ям у ЗОШ	2	2					
4. Організація та особливості занять із учнями підготовчої групи	6		2				4
Разом	14	6	2				6
Змістовий модуль II. Гімнастика							
1. Лікарсько-педагогічний контроль				2		2	
2. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях серцево-судинної, дихальної та травної систем		2					
3. Оцінка фізичної роботи здатності. Проба Руф'є.						2	
4. Методика проведення занять при порушеннях опорно-рухового апарату			2	2			4
5. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях обміну речовин та при порушеннях розладу зору		2				2	
6. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях нервової системи. Теплінг тест.				2			
7. Обмеження та протипоказання до виконання фізичних вправ при різних захворюваннях			2				5
Підсумкова модульна контрольна робота	2						
ВСЬОГО:	45	10	6	6		6	15

* з урахуванням МКР 2 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи організації занять

Лекція 1. Вихідні поняття дисципліни «Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах»

Основні питання / ключові слова: стан здоров'я та фізичний розвиток учнів спеціальної медичної групи, завдання фізичного виховання учнів з відхиленнями в стані здоров'я, функції фізичного виховання.

Рекомендована література

1. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання / у 2-х томах. – Київ: Олімпійська література, 2008.
2. Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах: навчальний посібник / Л.І. Іванова. – Київ. :ТОВ «Козарі», 2009. -146с.
3. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю.О. Поталайко .- Івано-Франківськ : Плай, 2004.-161 с.
4. Фізичне виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я : (метод. посібник) / Л.І. Іванова . Київ: Літера ЛТД, 2012. -320 с.

Лекція 2.. Критерії диференціації школярів за станом здоров'я у процесі фізичного виховання

Основні питання / ключові слова: процес фізичного виховання учнів з послабленим здоров'ям, поділ школярів на групи здоров'я, поділ школярів на медичні групи.

Рекомендована література

1. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання / у 2-х томах. – Київ: Олімпійська література, 2008.
2. Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах: навчальний посібник / Л.І. Іванова. – Київ. :ТОВ «Козарі», 2009. -146с.
3. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю.О. Поталайко .- Івано-Франківськ : Плай, 2004.-161 с.
4. Фізичне виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я : (метод. посібник) / Л.І. Іванова . Київ: Літера ЛТД, 2012. -320 с.

Лекція 3.. Завдання фізичного виховання дітей із ослабленим здоров'ям у ЗОШ

Основні питання / ключові слова: зміцнення здоров'я, загартовування організму, оволодіння руховими уміннями та навичками; відновлення

порушень функцій організму, компенсація окремих втрачених функцій, набуття навичок самостійних занять фізичними вправами.

Рекомендована література

1. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання / у 2-х томах. – Київ: Олімпійська література, 2008.
2. Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах: навчальний посібник / Л.І. Іванова. – Київ. :ТОВ «Козарі», 2009. -146с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація .- Київ: Олімпійська література , 2010.
4. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю.О. Поталайко .- Івано-Франківськ : Плай, 2004.-161 с.
5. Фізичне виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я : (метод. посібник) / Л.І. Іванова . Київ: Літера ЛТД, 2012. -320 с.

№ з/п	Назва тем семінарських занять	Кількість годин
3	Організація та особливості занять із учнями підготовчої групи	2
	Всього	2

Змістовий модуль 2. Методика проведення занять фізичного виховання учнів з відхиленнями у стані здоров'я

Лекція 1. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях серцево-судинної, дихальної та травної систем

Основні питання / ключові слова: методика фізичного виховання учнів з серцево-судинними захворюваннями, методика фізичного виховання учнів з порушеннями дихальної та травної систем, методичні особливості занять.

Рекомендована література

1. Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах: навчальний посібник / Л.І. Іванова. – Київ. :ТОВ «Козарі», 2009. -146с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація .- Київ: Олімпійська література , 2010.
3. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю.О. Поталайко .- Івано-Франківськ : Плай, 2004.-161 с.
4. Фізичне виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я : (метод. посібник) / Л.І. Іванова . Київ: Літера ЛТД, 2012. -320 с.

Лекція 2. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях обміну речовин та при порушеннях розладу зору

Основні питання / ключові слова: методика фізичного виховання при функціональних порушеннях обміну речовин та при порушеннях розладу зору, методичні особливості занять.

Рекомендована література

1. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання / у 2-х томах. – Київ: Олімпійська література, 2008.
2. Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах: навчальний посібник / Л.І. Іванова. – Київ. :ТОВ «Козарі», 2009. -146с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація .- Київ: Олімпійська література , 2010.
4. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю.О. Поталайко .- Івано-Франківськ : Плай, 2004.-161 с.
5. Фізичне виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я : (метод. посібник) / Л.І. Іванова . Київ: Літера ЛТД, 2012. -320 с.

№ з/п	Назва тем семінарських занять	Кількість годин
1	Методика проведення занять при порушеннях опорно-рухового апарату	2
2	Обмеження та протипоказання до виконання фізичних вправ при різних захворюваннях	2
	Всього	4

№ з/п	Назва тем практичних занять	Кількість годин
1	Лікарсько-педагогічний контроль	2
2	Методика проведення занять при порушеннях опорно-рухового апарату	2
3	Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях нервової системи. Теплінг тест.	2
	Всього	6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Мінімальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	3	3
Робота на практичному занятті	10	-	-	3	30
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання контрольної роботи	25	-	-	1	25
Разом			24		92
Максимальна кількість балів - 116					
Розрахунок коефіцієнта -1,16					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру :

1. Опрацювати зміст тем за літературою та іншими джерелами інформації.
2. Відповісти на питання.
3. Виконати завдання
(оцінюється на 5 балів).

№ з\п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Критерії диференціації школярів за станом здоров'я у процесі фізичного виховання	2	5
2	Організація та особливості занять із учнями підготовчої групи	4	5
3	Методика проведення занять при порушеннях опорно-рухового апарату	4	5
4	Обмеження та протипоказання до виконання фізичних вправ при різних захворюваннях	5	5
	Разом	15	20

6.3 Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться в письмовій формі.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4.Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59
Незадовільно з можливістю повторного прослуховування	0-34

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУПАХ

Разом: 45 год., лекції – 10 год., практичні роботи – 6 год., семінарських – 6 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 15 год. підсумковий контроль – 2 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів за модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Теми практичних робіт	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовий модуль I	Теоретичні основи організації занять	24 бали	Вихідні поняття дисципліни «Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах»	Організація та особливості занять із учнями підготовчої групи		10 балів	
			Критерії диференціації школярів за станом здоров'я у процесі фізичного виховання				
			Завдання фізичного виховання дітей із ослабленим здоров'ям у ЗОШ				

Змістовий модуль II	Методика проведення занять фізичного виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я	92 бали	Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях серцево-судинної, дихальної та травної систем	Методика проведення занять при порушеннях опорно-рухового апарату	Лікарсько-педагогічний контроль		
			Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях обміну речовин та при порушеннях розладу зору	Обмеження та протипоказання до виконання фізичних вправ при різних захворюваннях	Оцінка фізичної робото здатності. Проба Руф'є	10 балів	Модульна контрольна робота (25 балів)
					Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях обміну речовин та при порушеннях розладу зору		

8. Рекомендована література

5. Буліч Е.Г., Муравов І.В. / Здоров'я людини: Біологічна основа життєдіяльності і рухова активність в її стимуляції.- Київ.: Олімпійська література,2003. – 424 с.
6. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання / у 2-х томах. – Київ: Олімпійська література, 2008.
7. Методика фізичного виховання у спеціальних медичних групах: навчальний посібник / Л.І. Іванова. – Київ. :ТОВ «Козарі», 2009. -146с.
8. Мухін В.М. Фізична реабілітація .- Київ: Олімпійська література , 2010.
9. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю.О. Поталайко .- Івано-Франківськ : Плай, 2004.-161 с.
- 10.Фізичне виховання учнів з відхиленням у стані здоров'я : (метод. посібник) / Л.І. Іванова . Київ: Літера ЛТД, 2012. -320 с.

Інформаційні ресурси

1. www.mon.gov.ua
2. www.library.gov.ua